

ΓΕ.Λ. Άργους Ορεστικού

Σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα, mol, αριθμός Avogadro, γραμμομοριακός όγκος

Α Λυκείου
Σπύρος Παρίσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΣΤΟΙΧΕΙΟΜΕΤΡΙΑ;

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: 4.1. Σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα, mol, αριθμός Avogadro

Μάθημα: Σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα

Διδακτικοί Στόχοι

- Να κατανοήσουν οι μαθητές τις έννοιες της σχετικής ατομικής και μοριακής μάζας.
- Να μπορούν οι μαθητές να υπολογίζουν τη σχετική μοριακή μάζα διαφόρων χημικών ουσιών.
- Να μπορούν οι μαθητές να υπολογίζουν την πραγματική μάζα διαφόρων χημικών ουσιών.

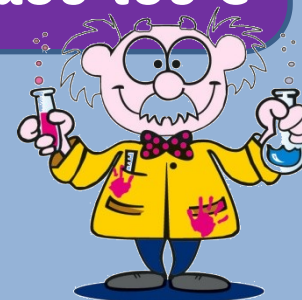
Λόγω του ασύλληπτα μικρού μεγέθους των ατόμων/μορίων είναι αδύνατος ο απόλυτος υπολογισμός της μάζας τους. Αυτό που είναι δυνατό είναι η σύγκριση των μαζών των ατόμων και μορίων με μία συγκεκριμένη μονάδα μάζας

Ατομική Μονάδα Μάζας
Atomic Mass Unit
amu

19^{ος} αιώνας: 1 amu = με τη μάζα 1 ατόμου H

1904: 1 amu = με το 1/16 της μάζας του ατόμου του O

1961 – σήμερα: 1 amu = με το 1/12 της μάζας του ατόμου του C

ατομική μονάδα μάζας

Ατομική Μονάδα Μάζας (amu)

Το 1/12 της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C)

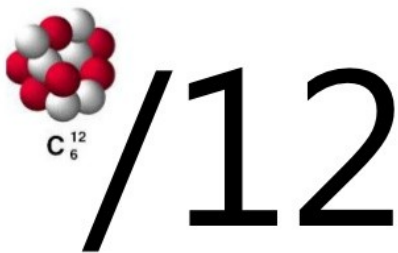
Ο ^{12}C έχει 6 πρωτόνια και 6 νετρόνια

$$1 \text{ amu} = 1,66 \cdot 10^{-24} \text{ g}$$

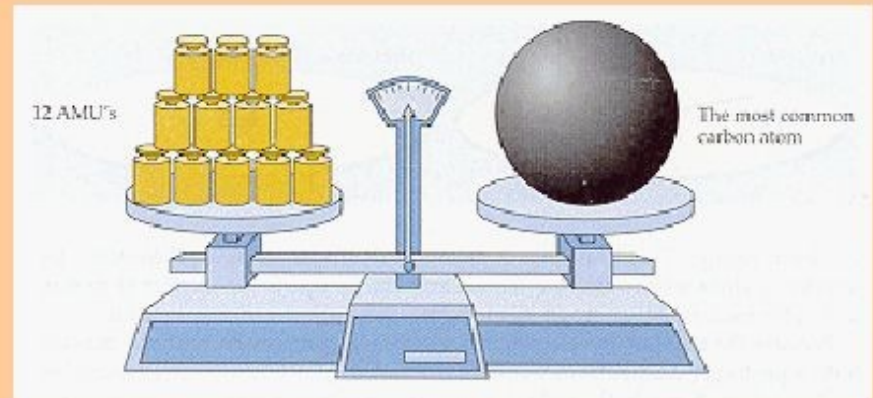
Unified atomic mass unit

$$1.660538782(83) \times 10^{-27} \text{ kg}$$

$$1 \text{ amu} = 931.46 \text{ MeV}/c^2 = 0.93146 \text{ GeV}/c^2$$

The Atomic Mass Unit, amu

The **atomic mass unit**, or **amu**, is 1/12 of the mass of the most common *isotope* of carbon.

ατομική μονάδα μάζας

Σχετική Ατομική Μάζα (A_r)

ή Ατομικό Βάρος (AB)

ο αριθμός που δείχνει πόσες φορές είναι μεγαλύτερη η μάζα του ατόμου από το 1/12 της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C)

$A_{r(\text{O})} = 16$: η μάζα του ατόμου του οξυγόνου (O) είναι 16 φορές μεγαλύτερη από το 1/12 της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C).

$A_{r(\text{S})} = 32$: η μάζα του ατόμου του θείου(S) είναι 32 φορές μεγαλύτερη από το 1/12 της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C).

οι σχετικές ατομικές μάζες είναι καθαροί αριθμοί

Η απόλυτη μάζα (σε g) ενός ατόμου προκύπτει αν πολλαπλασιάσουμε τη σχετική ατομική μάζα (A_r) με το $1,66 \cdot 10^{-24}\text{g}$.

$$A_r = \frac{m_{\text{ατόμου}}}{1/12 m_{\text{ατόμου}}^{12}\text{C}} \quad \text{ή} \quad m_{\text{ατόμου}} = A_r \times 1.66 \cdot 10^{-24}\text{g}$$

σχετική ατομική μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r)

ή Μοριακό Βάρος (MB)

ο αριθμός που δείχνει πόσες φορές είναι μεγαλύτερη η μάζα του μορίου του στοιχείου ή της χημικής ένωσης από το $1/12$ της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C)

$M_r(\text{O}_2) = 32$: η μάζα του μορίου του οξυγόνου (O_2) είναι 32 φορές μεγαλύτερη από το $1/12$ της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C).

$M_r(\text{CO}_2) = 44$: η μάζα του μορίου του διοξειδίου του άνθρακα (CO_2) είναι 44 φορές μεγαλύτερη από το $1/12$ της μάζας του ατόμου του άνθρακα-12 (^{12}C).

οι σχετικές μοριακές μάζες είναι καθαροί αριθμοί

Η απόλυτη μάζα (σε g) ενός μορίου προκύπτει αν πολλαπλασιάσουμε τη σχετική μοριακή μάζα (M_r) με το $1,66 \cdot 10^{-24}\text{g}$.

$$M_r = \frac{m_{\text{μορίου}}}{1/12 m_{\text{ατόμου } ^{12}\text{C}}} \quad \text{ή} \quad m_{\text{μορίου}} = M_r \times 1.66 \cdot 10^{-24}\text{g}$$

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r) ή Μοριακό Βάρος (MB) υπολογισμός

Η M_r στοιχείου ισούται με το γινόμενο της A_r επί την ατομικότητα του στοιχείου.

$$M_r(O_2) = 2 \times A_{r(O)} = 2 \times 16 = 32$$

$$M_r(P_4) = 4 \times A_{r(P)} = 4 \times 31 = 124$$

Η M_r χημικής ένωσης ισούται με το άθροισμα των γινομένων των δεικτών των στοιχείων στον μοριακό τύπο της ένωσης επί τα αντίστοιχα A_r των στοιχείων.

$$M_r(CO_2) = 1 \times A_{r(C)} + 2 \times A_{r(O)} = 1 \times 12 + 2 \times 16 = 12 + 32 = 44$$

$$M_r(H_2SO_4) = 2 \times A_{r(H)} + 1 \times A_{r(S)} + 4 \times A_{r(O)} = 2 \times 1 + 1 \times 32 + 4 \times 16 = 98$$

Οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων δεν χρειάζονται απομνημόνευση (θα δίνονται).

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r) ή Μοριακό Βάρος (MB) υπολογισμός – παραδείγματα

Η M_r χημικής ένωσης ισούται με το άθροισμα των γινομένων των δεικτών των στοιχείων στον μοριακό τύπο της ένωσης επί τα αντίστοιχα A_r των στοιχείων.

$$M_r(\text{H}_2\text{S}) = 2 \times A_{r(\text{H})} + 1 \times A_{r(\text{S})} = 2 \times 1 + 1 \times 32 = 2 + 32 = 34$$

$$M_r[\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3] = 2 \times A_{r(\text{Al})} + 3 \times A_{r(\text{S})} + 12 \times A_{r(\text{O})} = 2 \times 27 + 3 \times 32 + 12 \times 16 = 54 + 96 + 192 = 342$$

Οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων δεν χρειάζονται απομνημόνευση (θα δίνονται).

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r) ή Μοριακό Βάρος (MB) υπολογισμός – παραδείγματα

Να υπολογιστούν οι σχετικές μοριακές μάζες (M_r) :

$$M_r(\text{Cl}_2) =$$

$$M_r(\text{O}_3) =$$

$$M_r(\text{HNO}_3) =$$

$$M_r[\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2] =$$

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων:

$$A_r(\text{Cl}) = 35.5, A_r(\text{O}) = 16, A_r(\text{H}) = 1, A_r(\text{N}) = 14, A_r(\text{Ca}) = 40, A_r(\text{P}) = 31.$$

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r)

Άσκηση 12 σελ. 159

Να υπολογιστούν οι σχετικές μοριακές μάζες (M_r) :

$$M_r(\text{Br}_2) =$$

$$M_r(\text{Fe}) =$$

$$M_r(\text{O}_3) =$$

$$M_r(\text{P}_4) =$$

$$M_r(\text{SO}_2) =$$

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων:

$$A_r(\text{Br}) = 80, A_r(\text{Fe}) = 56, A_r(\text{O}) = 16, A_r(\text{P}) = 31, A_r(\text{S}) = 32$$

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r)

Άσκηση 12 σελ. 159

Να υπολογιστούν οι σχετικές μοριακές μάζες (M_r) :

$$M_r(\text{HNO}_2) =$$

$$M_r[\text{Ca}(\text{OH})_2] =$$

$$M_r[\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3] =$$

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων:

$$A_r(\text{H}) = 1, A_r(\text{N}) = 14, A_r(\text{O}) = 16, A_r(\text{Ca}) = 40, A_r(\text{Fe}) = 56, A_r(\text{S}) = 32$$

σχετική μοριακή μάζα

Σχετική Μοριακή Μάζα (M_r)

Άσκηση

Να υπολογιστούν οι σχετικές μοριακές μάζες (M_r) :

$$M_r(\text{HNO}_3) =$$

$$M_r(\text{CO}_2) =$$

$$M_r[\text{Fe}(\text{OH})_3] =$$

$$M_r[\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3] =$$

Δίνονται οι σχετικές ατομικές μάζες των στοιχείων:

$$A_r(\text{H}) = 1, A_r(\text{N}) = 14, A_r(\text{O}) = 16, A_r(\text{Al}) = 27, A_r(\text{Fe}) = 56, A_r(\text{S}) = 32, A_r(\text{C}) = 12$$

σχετική μοριακή μάζα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 - ΣΤΟΙΧΕΙΟΜΕΤΡΙΑ;

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: 4.1. Σχετική ατομική μάζα, σχετική μοριακή μάζα, mol, αριθμός Avogadro

Μάθημα: Το mol: μονάδα ποσότητας ουσίας στο S.I.

Διδακτικοί Στόχοι

- Να κατανοήσουν οι μαθητές την έννοια του mol.
- Να κατανοήσουν οι μαθητές τι εκφράζει ο Αριθμός Avogadro.
- Να μπορούν οι μαθητές να αναλύουν την έννοια του mol.
- Να μπορούν οι μαθητές να υπολογίζουν τη μάζα διαφόρων χημικών ουσιών σε σχέση με το mol.

Ντουζίνα

περιέχει 12 τεμάχια (κομμάτια)

Την ίδια λογική έχει και το **mol** (η μονάδα ποσότητας ουσίας στο Διεθνές Σύστημα μονάδων (S.I.)). Αναφέρεται στην ποσότητα που περιέχει την ίδια ποσότητα τεμαχίων (ατόμων, μορίων, ιόντων).

mol

mol

Η μονάδα ποσότητας ουσίας στο Διεθνές Σύστημα μονάδων (S.I.) και ορίζεται ως η ποσότητα της ύλης που περιέχει τόσες στοιχειώδεις οντότητες όσος είναι ο αριθμός των ατόμων που υπάρχουν σε 12g του ^{12}C

Ο αριθμός των ατόμων που περιέχονται σε 12g του ^{12}C ονομάζεται **Αριθμός Avogadro (N_A)**.

$$N_A = 6.02 \cdot 10^{23} \text{mol}^{-1}$$

Video

$$6.02 \cdot 10^{23} = 602.000.000.000.000.000.000.000$$

Αν το N_A ήταν ευρώ και μας τα έδιναν τη μέρα που γεννιόμασταν με την υποχρέωση να ξοδεύουμε κάθε sec 1.000.000.000 ευρώ μέχρι τα 90 μας χρόνια στο τέλος θα μας είχε περισσέψει το 99,99% του ποσού.

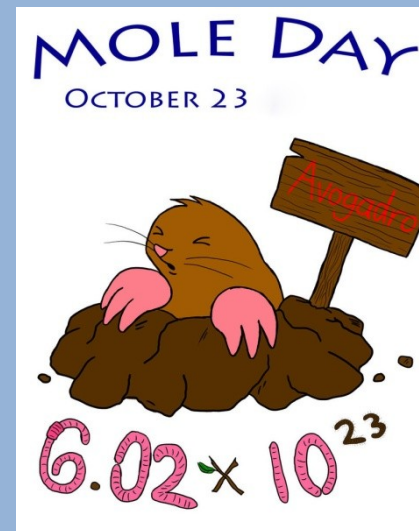
mol

1 mol είναι η ποσότητα μίας ουσίας που περιέχει N_A οντότητες

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια

1 mol ιόντων περιέχει N_A ιόντα

Ο όρος mol προέρχεται από τη λατινική λέξη moles που σημαίνει σωρό από πέτρες, τοποθετημένες για την κατασκευή λιμενοβραχίονα.

mol

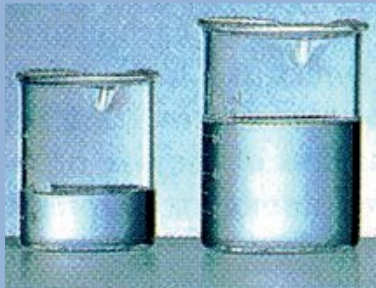
Ο αριθμός Avogadro εκφράζει τον αριθμό των ατόμων οποιουδήποτε στοιχείου που περιέχονται σε μάζα τόσων γραμμαρίων όσο είναι η σχετική ατομική μάζα του.

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

Ο αριθμός Avogadro εκφράζει τον αριθμό των μορίων στοιχείου ή χημικής ένωσης που περιέχονται σε μάζα τόσων γραμμαρίων όσο είναι η σχετική μοριακή μάζα τους.

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

1 mol H_2O περιέχει N_A
μόρια H_2O και ζυγίζει 18g

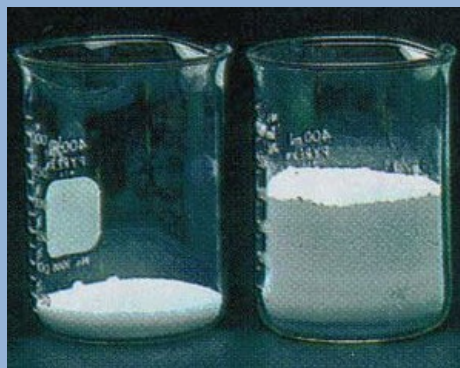
1 mol C_2H_5OH περιέχει N_A
μόρια C_2H_5OH και ζυγίζει 46g

mol

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

1 mol NaCl περιέχει N_A
μόρια NaCl και ζυγίζει 58.5g

1 mol CaCO_3 περιέχει N_A
μόρια CaCO_3 και ζυγίζει 100g

1 mol $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$ (342g)

1 mol NaCl (58.5g)

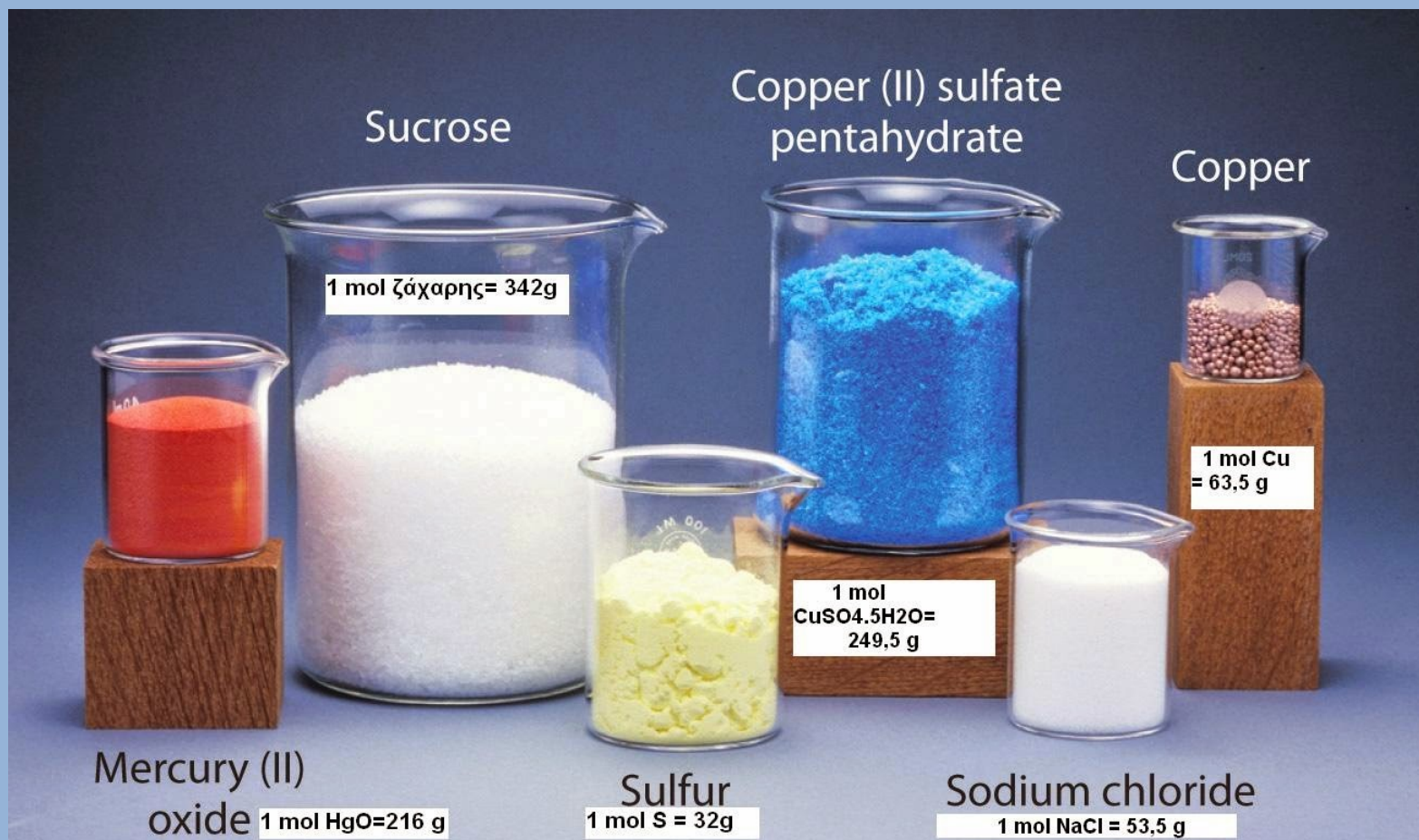
1 mol C (12g)

1 mol Cu (63.5g)

mol

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

mol

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας την απλή μέθοδο των τριών

Ερώτημα: πόσα μόρια περιέχουν τα 5 mol H_2O

το 1 mol H_2O
τα 5 mol H_2O

περιέχει N_A μόρια H_2O
περιέχουν x;

$$x = \frac{5 \cdot N_A}{1} = 5N_A \text{ μόρια}$$

Ερώτημα: πόσο ζυγίζουν τα 5 mol H_2O

το 1 mol H_2O
τα 5 mol H_2O

ζυγίζει $M_r = 18g$
ζυγίζουν y;

$$y = \frac{5 \cdot 18}{1} = 90g$$

mol

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας την απλή μέθοδο των τριών

Ερώτημα: πόσα μόρια περιέχουν τα 3 mol H_2SO_4

το 1 mol H_2SO_4
τα 3 mol H_2SO_4

περιέχει N_A μόρια H_2SO_4
περιέχουν x;

$$x = \frac{3 \cdot N_A}{1} = 3N_A \text{ μόρια}$$

Ερώτημα: πόσο ζυγίζουν τα 3 mol H_2SO_4

το 1 mol H_2SO_4
τα 3 mol H_2SO_4

ζυγίζει $M_r = 98g$
ζυγίζουν y;

$$y = \frac{3 \cdot 98}{1} = 294g$$

mol

**Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας τύπους
για τον υπολογισμό των μορίων**

$$n = \frac{N}{N_A}$$

n : ο αριθμός των mols

N : ο αριθμός των μορίων που περιέχουν τα n mols

N_A : ο αριθμός των μορίων που περιέχει το 1 mol (αριθμός Avogadro)

Ερώτημα: πόσα μόρια περιέχουν τα 5 mol H_2O

$$n = \frac{N}{N_A} \Rightarrow N = n \cdot N_A \Rightarrow N = 5N_A \text{ μόρια}$$

Ερώτημα: πόσα μόρια περιέχουν τα 3 mol H_2SO_4

$$n = \frac{N}{N_A} \Rightarrow N = n \cdot N_A \Rightarrow N = 3N_A \text{ μόρια}$$

**Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας τύπους
για τον υπολογισμό της μάζας**

$$n = \frac{m}{M_r}$$

n : ο αριθμός των mols

m : η μάζα που ζυγίζουν τα n mols

M_r : η σχετική μοριακή μάζα της ουσίας

Ερώτημα: πόσο ζυγίζουν τα 5 mol H_2O

$$n = \frac{m}{M_r} \Rightarrow m = n \cdot M_r \Rightarrow m = 5 \cdot 18 \Rightarrow m = 90g$$

Ερώτημα: πόσο ζυγίζουν τα 3 mol H_2SO_4

$$n = \frac{m}{M_r} \Rightarrow m = n \cdot M_r \Rightarrow m = 3 \cdot 98 \Rightarrow m = 294g$$

mol

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

Παράδειγμα 4.3.

Πόσο ζυγίζει ένα (1) άτομο υδρογόνου (H); ($A_{r(H)} = 1$)

Εφαρμογή σελ. 132

Να υπολογιστεί η μάζα του ατόμου υδραργύρου (Hg); ($A_{r(Hg)} = 200$)

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

Παράδειγμα 4.4.

Πόσο ζυγίζει το ένα (1) μόριο θειικού οξέος (H_2SO_4); ($A_{r(H)}=1$, $A_{r(S)}=32$, $A_{r(O)}=16$)

Εφαρμογή σελ. 132

Να υπολογιστεί η μάζα του μορίου της ζάχαρης ($C_{12}H_{22}O_{11}$); ($A_{r(H)}=1$, $A_{r(C)}=12$, $A_{r(O)}=16$)

16. Πόσο ζυγίζουν:

- α) 10 mol μοριακού οξυγόνου   β) 2 mol διοξειδίου του άνθρακα
γ) 4 mol φωσφορικού οξέος;

17. Πόσα mol είναι τα:

- α) 560 g αζώτου   β) 68 g υδρόθειου   γ) 3 kg υδρογόνου

$$A_{r(H)}=1, A_{r(C)}=12, A_{r(O)}=16, (A_{r(P)}=31, A_{r(S)}=32, A_{r(N)}=14$$

mol

Υπόθεση Avogadro

Ίσοι όγκοι αερίων ή ατμών στις ίδιες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης περιέχουν τον ίδιο αριθμό μορίων. Ισχύει και το αντίστροφο, δηλαδή ίσοι αριθμοί μορίων που βρίσκονται στις ίδιες συνθήκες θερμοκρασίας και πίεσης καταλαμβάνουν τον ίδιο όγκο

1 mol χημικής ουσίες περιέχει σταθερό αριθμό μορίων ίσο με N_A , οπότε 1 mol οποιουδήποτε αερίου καταλαμβάνει τον ίδιο όγκο, ο οποίος ονομάζεται γραμμομοριακός όγκος.

γραμμομοριακός όγκος

Γραμμομοριακός όγκος (V_m)

ο όγκος που καταλαμβάνει 1 mol αερίου, σε ορισμένες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας.

Volume:	22.4 L	22.4 L	22.4 L
Pressure:	1 atm	1 atm	1 atm
Temperature:	273 K	273 K	273 K
Quantity:	1 mole	1 mole	1 mole
Mass:	40.0 g	32.0 g	28.0 g

Σε πρότυπες συνθήκες πίεσης και θερμοκρασίας, STP, δηλαδή σε θερμοκρασία 0 °C (273 K) και πίεση 1 atm, ο γραμμομοριακός όγκος των αερίων βρέθηκε πειραματικά ίσος με 22,4 L.

$$V_m = 22,4 \text{ L mol}^{-1} \text{ σε STP συνθήκες}$$

γραμμομοριακός όγκος

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

1 mol μορίων αερίου καταλαμβάνει όγκο 22,4 L σε STP συνθήκες

1 μόριο H_2O

περιέχει
2 άτομα H
1 άτομο O

1 mol H_2O

περιέχει
 N_A μόρια H_2O

περιέχει
 $2 N_A$ άτομα H
 N_A άτομα O

είναι
2 mol ατόμων H
1 mol ατόμων O

γραμμομοριακός όγκος

1 mol ατόμων περιέχει N_A άτομα και ζυγίζει όσο η A_r σε g

1 mol μορίων περιέχει N_A μόρια και ζυγίζει όσο η M_r σε g

1 mol μορίων αερίου καταλαμβάνει όγκο 22,4 L σε STP συνθήκες

1 μόριο H_2SO_4

περιέχει
2 άτομα H
1 άτομο S
4 άτομα O

1 mol H_2SO_4

περιέχει
 N_A μόρια H_2SO_4

περιέχει
 $2 N_A$ άτομα H
 N_A άτομα S
 $4 N_A$ άτομα O

είναι
2 mol ατόμων H
1 mol ατόμων S
4 mol ατόμων S

γραμμομοριακός όγκος

1 mol μορίων αερίου καταλαμβάνει όγκο 22,4 L σε STP συνθήκες

Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας την απλή μέθοδο των τριών

Ερώτημα: τι όγκο καταλαμβάνουν 4 mol CO₂ σε STP συνθήκες

το 1 mol CO₂

τα 4 mol CO₂

καταλαμβάνει όγκο 22,4L σε STP

καταλαμβάνουν x;

$$x = \frac{4 \cdot 22,4}{1} = 89,6\text{L σε STP}$$

γραμμομοριακός όγκος

1 mol μορίων αερίου καταλαμβάνει όγκο 22,4 L σε STP συνθήκες

**Υπολογισμοί χρησιμοποιώντας τύπους
για τον υπολογισμό του όγκου σε STP**

$$n = \frac{V}{V_m} \text{ ή } n = \frac{V}{22,4} \text{ (STP)}$$

n : ο αριθμός των mols

V : ο όγκος σε L που καταλαμβάνουν τα n mols

V_m : ο γραμμομοριακός όγκος σε L ($V_m = 22.4 \text{ L/mol}$ σε STP)

Ερώτημα: τι όγκο καταλαμβάνουν 4 mol CO_2 σε STP συνθήκες

$$n = \frac{V}{V_m} \Rightarrow n = \frac{V}{22,4} \Rightarrow V = n \cdot 22.4 \Rightarrow V = 4 \cdot 22.4 \Rightarrow V = 89,6\text{L}$$

γραμμομοριακός όγκος

18. Πόσο όγκο καταλαμβάνουν σε STP συνθήκες:

α) 3 mol αμμωνίας (NH_3) β) 0,001 mol διοξειδίου του θείου.

19. Να διαλέξετε τη σωστή απάντηση σε καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις:

1. Τα $10 N_A$ μόρια αμμωνίας είναι:

α) 2 mol β) 0,1 mol γ) 10 mol δ) 100 mol

2. Τα 2,6 mol διοξειδίου του άνθρακα περιέχουν:

α) $0,26 N_A$ μόρια β) $260 N_A$ άτομα συνολικά από όλα τα στοιχεία γ) $26 N_A$ μόρια δ) $2,6 N_A$ μόρια

3. Τα 112 L αερίου H_2S σε STP συνθήκες είναι:

α) 11,2 mol β) 0,5 mol γ) 5 mol δ) 112 mol

γραμμομοριακός όγκος